

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Høringssvar fra Norsk studentorganisasjon

NSOs innspill til Fellesskoleutvalget, 30.05.25

Kontakt Norsk studentorganisasjon

Kaja Ingdal Hovdenak (leder), 957 92 556, leder@student.no

Harald Bolstad Evensen (fag- og forskningspolitisk ansvarlig), 982 25 996, forskning@student.no

Gisle Fuhr (politisk rådgiver), 917 33 075, gisle@student.no

Norsk studentorganisasjon

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til Fellesskoleutvalgets arbeid. NSO representerer over 270 000 studenter ved norske høyere utdanningsinstitusjoner.

NSO støtter at utvalgets mandat er begrenset til å ikke omhandle høyere utdanning eller barnehage. Likevel oppfordrer vi utvalget til å vurdere utfordringer og tiltak som omhandler sammenhengene mellom fellesskolen, høyere utdanning og arbeidslivet. Vi ønsker å trekke frem følgende innspill:

Overgangene fra ungdomsskole til VGS til videre utdanning må bedres

Det er en samfunnsutfordring at unge mennesker faller fra i utdanningsløpet, og overganger mellom de ulike nivåene i utdanningssystemet viser seg å være spesielt krevende. Disse utfordringene styrkes av at ansvaret for ungdomsskole, VGS og høyere utdanning ligger på ulike nivåer. NSO erfarer at det i samarbeidet mellom aktørene ofte er ulik forståelse av hvem som har ansvar for at elevene er klare for neste nivå. Utvalget bør derfor se på hvordan overgangene mellom de ulike nivåene av utdanningssystemet kan bedres, slik at flere elever makter å stå ut hele løpet.

Karriere- og studieveiledningen må styrkes

Det er et etablert mål for myndighetene at unge må få utdanningen de trenger for å svare til samfunnets kompetansebehov, men også gå raskt ut i jobb. Elever i ungdomsskolen og videregående skole står derfor over viktige veivalg i ung alder, og er avhengige av veiledning og støtte for å vite hvilke valg som er mulige å ta videre. Alle deler av utdanningssystemet er tjent med at de unge som går ut av ungdomsskolen og videregående skole har fått god informasjon om videre muligheter, uansett om dette handler om videre studier eller arbeid.

NSO erfarer at mange unge opplever systemet for høyere utdanning som krevende å forstå, med ulike studiestrukturer og varierende muligheter for videre studier og arbeid. God studieveiledning, og tilgjengelig informasjon tidlig i studieløpet, kan sikre at elevene gjør reflekterte valg rundt studier, og minsker sjansen for at studenter angreir på studievalg, og sikrer at de kommer raskere ut i jobb. Utvalget bør derfor se på mulighetene som ligger i å styrke karriere- og studieveiledningen i skolen.

Det må gjennomføres en helhetlig revidering av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket

Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring inneholder læringsutbyttebeskrivelser for alle nivå av utdanningssystemet, og definerer dermed – på et overordnet nivå – hva eleven

skal lære på ulike stadier i utdanningen. Når utvalget skal se på innhold og omfang i skolen, med mål om å møte fremtidens utfordringer, så er det dermed naturlig å åpne for en revidering av læringsutbyttebeskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket, med mål om å oppdatere målene for hvert nivå, samtidig som man bevarer et helhetlig perspektiv.

Ett eksempel på et område hvor læringsutbyttebeskrivelsene ikke reflekterer dagens situasjon, er digitalisering. Bruk av digitale verktøy omtales kun i læringsutbyttebeskrivelsene for nivå 2 (grunnskole og ungdomsskole) og nivå 4 (studieforberedende VGS), og ikke som en del av læringsutbyttet for nivåene for grunnkompetanse i VGS, yrkesfaglig utdanning (på VGS og høyere nivå), eller nivåene for bachelor, master- og doktorgrad. I de forskriftsfestede læringsutbyttebeskrivelsene skal altså undervisning om digitale verktøy først og fremst skje på de lavere nivåene. Dette til tross for at det er en forventning om at studenter i høyere utdanning skal ha solid digital kompetanse, både for å kunne håndtere digitale systemer som brukes i høyere utdanning og for å være klar for arbeidslivet, samtidig som det diskuteres på politisk hold å synke kravene til digital kompetanse på grunnskolenivå. Dette ene eksempelet illustrerer behovet for å revidere læringsutbyttebeskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket.